

**Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»**

Кафедра української мови та літератури

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА
(назва дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Освітньої програми:	Середня освіта (Українська мова і література)
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
на здобуття освітнього ступеню:	бакалавра
за спеціальністю:	014 Середня освіта (українська мова і література)
галузі знань:	01 Освіта / Педагогіка

Рівне – 2019

Робоча програма: Дитяча література
галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта
(Українська мова і література).
3 вересня 2019 р. _____ с.

Розробник: канд. пед. н., доц. Овдійчук Л. М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови та літератури

Протокол № 1 від 4 вересня 2019 року

Завідувач кафедри _____ проф. Назарець В.М.
(підпис)

4 вересня 2019 року

Гарант освітньої програми _____ доц. Груба Т.Л.
(підпис)

4 вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від 5 вересня 2019 року

5 вересня 2019 року Голова _____ проф. Назарець В. М.
(підпис)

1. Вступ

Вид дисципліни	Базова
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська
Викладач	Овдійчук Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
Контактна інформація (телефон, електронна адреса)	+380971858002 lilia_regi@ukr.net
Місце та час проведення консультацій	Вівторок, 13.00, аудиторія 2303
Курс	1
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	4
Загальна кількість годин	120
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Дитяча література» вивчається студентами спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література) у другому семестрі.

Предмет «Дитяча література» – важливе доповнення до курсів історії української, зарубіжної літератури та методик їх викладання у школі у фаховій підготовці майбутніх учителів української мови та літератури. Ця дисципліна дає ґрунтовні знання про специфіку літератури для дітей, ознайомлює студентів з основними етапами розвитку української та зарубіжної дитячої літератури, її найважливішими здобутками: кращими фольклорними та авторськими творами для дітей різного віку. Зокрема акцент зроблено на текстах, які вивчаються у 5-8 класах загальноосвітніх закладів на уроках української та зарубіжної літератури, а також рекомендовані шкільними програмами для самостійного читання. Водночас курс «Дитяча література» формує у студентів вміння літературознавчого аналізу та інтерпретації художніх творів, визначення їхньої художньо-естетичної та виховної цінності.

Вивчення дисципліни сприятиме підвищенню фахового рівня майбутніх учителів-словесників, озброїть студентів фактичними знаннями з пропедевтичного курсу української та зарубіжної літератури, які успішно застосовуватимуться у процесі вивчення методики викладання літератури, під час педагогічної практики і в майбутній професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – забезпечити фахову підготовку студентів з дисципліни «Дитяча література», допомогти засвоїти систему знань про основні теоретичні поняття з методики викладання української літератури в школі, сучасні підходи до вивчення літератури в середніх та старших класах, закономірності виховання, навчання, освіти засобами художньої літератури, підпорядкувати їх цілям та завданням сучасної школи. сформувати уміння співвідносити теоретичні знання з практичними потребами сучасної школи, втілювати нові методичні ідеї у практику вивчення предмета. працювати з методичною літературою, складати конспекти уроків та сценарії позакласних заходів; розвивати пізнавальні інтереси, прагнення до удосконалення своєї професійної підготовки.

Навчальні компетентності

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні вчителі української мови та літератури, **набувають таких програмних компетентностей:**

ЗК-10. Здатність до утвердження національних і гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей і традицій України.

ФК-7. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного кругогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

Програмні результати навчання

Опанувавши дисципліну «Дитяча література», студенти повинні мати такі **програмні результати навчання:**

ПРЗ 3. Знає основні функції й закони розвитку, сучасні наукові досягнення в галузі теорії та історії української мови й літератури, іноземної мови, історії в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання.

ПРУ 7. Використовує гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРК 4. Ефективно спілкується в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРА 1. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історичні витоки дитячої літератури. Становлення та розвиток дитячої літератури.

Тема. Вступ до курсу “Дитяча література”

План

1. Поняття про дитячу літературу. Джерела дитячої літератури.
2. Об’єкт, предмет та завдання курсу “Дитяча література”.
3. Вікові особливості сприйняття художньої літератури. Роль літератури у розумовому, моральному та естетичному вихованні дітей.
4. Наукові дослідження в галузі дитячої літератури.

Література

1. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник / Тетяна Качак. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с. .
2. Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. – 236 с.
3. Костюченко В. Літературними стежками. Нарис з історії української літератури для дітей ХХ століття / Віктор Костюченко. К.: К.І.С., 2009. – 344 с.
4. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.– Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 190с. ; Випуск 2. – Богдан, 2012. – 190с.; Випуск 4. – Рівне: ПП ДМ, 2013. – 308 с.; Вип 5. – Львів, 2016. – 222 с.
5. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с.
6. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2-х част. / Упор. І.А.Луценко, А.М. Подолинний, Б.Й.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992.

Тема 2. Фольклор як першоджерело дитячої літератури.

- 2.1 Поняття про дитячий фольклор та його класифікація.
- 2.2 Пісенна лірика для дітей:
- 2.3 Народний епос у дитячому читанні:
- 2.4 Пареміографічні жанри у дитячому читанні.

Література

1. Войтович В. Міфи та легенди давньої України. – Тернопіль: Навчальна книга. - Богдан, 2006. – 392с.
2. Дитячі пісні та речитативи /Упор. Г.В.Довженок, К.М.Луганська. – К.: Наукова думка, 1991.- 448 с.
3. Закувала зозуленька. Антологія української народної поетичної творчості пісні, прислів'я, загадки, скоромовки. [Упоряд., передм. та прим. Н. С. Шумами] — К., 1989. — 606 с.
4. Калинова сопілка: Антологія української народної прозової творчості. - К., 1998.
5. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Дитячий фольклор // Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська народна творчість: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2001. – С. 567-591.
6. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с.
7. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2-х част. / Упор. І.А.Луценко, А. Подолинний, Б. Чайковський. – К.: Вища школа, 1992. - Ч.1. – 382с.
8. Українські билини: Історико-літературне видання східнослов'янського епосу. Упорядкування, передмова, післяслово, примітки та обробка українських народних казок і легенд на билинні теми В. Шевчука; Малюнки Б. Михайлова. — К.: Веселка, 2003. — 247 с: іл.
9. Укранські приказки, прислів'я і таке інше. Збірники О. В. Марковича та інших. Уклав М. Номис / Упоряд., прим. та вступ. ст. М. М. Пазяка - К.: Либідь, 2004. – 352с.

Тема 3. Найдревніші пам'ятки культури та фольклор народів світу в дитячому читанні

- 3.1 Фольклор народів світу в дитячому читанні.
- 3.2 Міфічні оповіді як різновид дитячої літератури.
- 3.3 Героїчний епос народів світу у дитячому читанні
- 3.4 “Священні книги” та їх роль у пізнавальному та естетичному розвитку дітей.

Література

1. Качак Т., Круль Л. Зарубіжна література для дітей: підручник / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. – К.: Академвидав, 2014. – 416 с..
2. Міфи народів світу: Посібник з літератури народів світу для середньої школи / Авт.-упоряд. О. Бондарук. – Львів: Просвіта, 1997. – 327с.
3. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – С.

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com>.

Тема 4. Виникнення і розвиток дитячої літератури в світі.

- 4.1 Роль Я. А. Коменського, чеського педагога і письменника, у становленні дитячої літератури.
- 4.2 Перші досвіди в галузі дитячої літератури. Творчість Ш. Перро.
- 4.3 Доба Просвітництва – час виникнення дитячої літератури в Європі.
- 4.4 Авторська казка доби романтизму.
- 4.5 Історичні романи В. Скотта та Ф. Купера у дитячому читанні.
- 4.6 Досягнення французької літератури у творчості романтиків (В. Гюго, Жорж Санд, О. Дюма (батько); твори, що увійшли в “золотий” фонд дитячої літератури.
- 4.7 Король казки Г. Х. Андерсен.
- 4.8 Твори представників американського фантастичного романтизму Е. По та Г. Мелвілла у дитячому читанні.
- 4.9 Здобутки російської дитячої літератури (кінець XVIII - перша половина XIX століття).

Література

1. Зарубіжна література. 5-8 клас: Посібник-хрестоматія/ Упорядники: Г.Є. Безкоровайний, Б.Б.Щавурський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002.
2. Писатели мира – детям. Хрестоматия / Сост. Э. Иванова. – М.: Просвещение, 1991.
3. Сетин Ф. И. История русской детской литературы, конец X -1-я половина XIX в.: Учеб. Для студентів ин-тов культури, пед ин-тов и ун-тов. – М.: Просвещение, 1990. - 303с.
4. Энциклопедия мировой литературы / Под ред. С. В. Стахорского. – СПб.: Невская книга, 2000. – 656с.
5. Качак Т., Круль Л. Зарубіжна література для дітей: підручник / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. – К.: Академвидав, 2014. – 416 с..
6. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с .

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com>.

Тема 5. Формування дитячої літератури в Україні.

- 5.1 Перші школи в Київській Русі, їх значення і роль у розвитку освіти та культури.
- 5.2 Літературні пам'ятки доби Київської Русі у дитячому читанні.
- 5.3 Призначення та особливості друкованих навчальних книжок для дітей у другій половині XVI початку XVII століття. Церковно-освітні братства, їх роль у розвитку шкільництва.
- 5.4 Жанрове та тематичне розмаїття літератури епохи Ренесансу і Бароко. Адаптовані тексти для сучасного молодого читача.
- 5.5 Роль Г. Сковороди у становленні та розвитку дитячої літератури.

Література

1. Дивосвіт «Веселки»: Антологія літератури для дітей та юнацтва: В 3 т. / Упорядкув. та біограф. довідки Чайковського Б. Й. та ін. – К.: Веселка, 2005.
2. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник / Тетяна Качак. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с.
3. Костюченко В. Літературними стежками. Нарис з історії української літератури для дітей ХХ століття / Віктор Костюченко. К.: К.І.С., 2009. – 344 с.
4. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.– Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 190с. ; Випуск 2. – Богдан, 2012. – 190с.; Випуск 4. – Рівне: ПП ДМ, 2013. – 308 с.; Вип 5. – Львів, 2016. – 222 с.
5. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с.

Змістовий модуль 2. Дитяча література ХІХ – початку ХХ ст.: проблеми та здобутки**Тема 6. Основні тенденції розвитку зарубіжної дитячої літератури у другій половині ХІХ**

- 6.1 Реалістична література у дитячому читанні (за творчістю Ч. Діккенса, Д. Грінвуда, М. Додж, Г. Бічер-Стоу, Г. Мало, Марка Твена, Дж. Лондона, О. Генрі).
- 6.2 Виникнення жанру наукової фантастики та детективу у світовій літературі (Ж.Верн, Г. Велс, А. Конан Дойл).
- 6.3 Особливості літературної казки у європейській літературі ХІХ століття.
- 6.4 Традиційність та новизна історичних та пригодницьких творів для дітей (Е.Войнич, Р. Джованьйолі, М. Рід, Р. Стівенсон, Г. Хаггард).
- 6.5 Педагогічна діяльність К. Ушинського та Л. Толстого, їх внесок у розвиток дитячої літератури.
- 6.6 Пейзажна лірика російських поетів, її роль у естетичному розвитку дитини.
- 6.7 Розвиток теми дитинства у російській літературі (В. Короленко, О.Купрін).

Література

1. Зарубіжна література. 5-8 клас: Посібник-хрестоматія/ Упорядники: Г.С. Безкоровайний, Б.Б.Щавурський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002.
2. Писатели мира – детям. Хрестоматия / Сост. Э. Иванова. – М.: Просвещение, 1991.
3. Сетин Ф. И. История русской детской литературы, конец X -1-я половина XIX в.: Учеб. Для студентов ин-тов культуры, пед ин-тов и ун-тов. – М.: Просвещение, 1990. - 303с.
4. Энциклопедия мировой литературы / Под ред. С. В. Стахорского. – СПб.: Невская книга, 2000. – 656с.
5. Качак Т., Круль Л. Зарубіжна література для дітей: підручник / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. – К.: Академвидав, 2014. – 416 с..
6. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с .

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com>.

Тема 7. Нова якість української дитячої літератури у ХІХ ст.

- 7.1 Загострення уваги національно свідомої інтелігенції (кінець ХVІІІ перша половина ХІХ століття) до питань освіти, історії, дитячої літератури, періодики.
- 7.2 Нова українська література першої половини ХІХ століття для дітей: зміст, художня форма, особливості мови, специфіка жанру
- 7.3 Роль Т. Шевченка у становленні дитячої літератури в Україні. Погляди на освіту і виховання. Твори Т. Шевченка у дитячому читанні.
- 7.4 Марко Вовчок – основоположник дитячої прози. Казки М. Вовчка, їх особливості. Перекладацька діяльність.

7.5 Дитяча література в Україні другої половини XIX століття в контексті національно-культурного руху:

7.5.1 Роль І. Франка у розвитку дитячої літератури як письменника, критика і теоретика.

7.5.2 Олена Пчілка як редактор, видавець, письменниця, громадська діячка, її внесок у розвиток дитячої літератури.

7.5.3. Борис Грінченко та його внесок у розвиток дитячої літератури, книговидання, бібліотечної та культурно-освітньої справи

7.5.4 Творчість Леоніда Глібова у контексті дитячої літератури.

7.6 Нові жанри та теми в дитячій літературі означеного періоду.

7.7 Дитячі журнали та альманахи кінця XIX початку XX століття.

Література

1. Антипчук Н. Часопис «Молода Україна» Олени Пчілки Н. Антипчук // Дивослово: науково-методичний журнал. – Київ, 2010. – №6 – С.39-43.
2. Гошовський Б. Українська дитяча література. Спроба огляду і проблематика. - Торонто - Нью-Йорк: Об'єднання працівників дитячої літератури ім. Л. Глібова, 1966. - 116с.
3. Дивосвіт «Веселки»: Антологія літератури для дітей та юнацтва: В 3 т. / Упорядкув. та біограф. Довідки Чайковського Б. Й. та ін. – К.: Веселка, 2005. – Т.1. - с.; Т.2. – с.
4. Дитяча література. Хрестоматія. Маловідомі твори укр. письм. II пол. XIX – I пол. XX ст.: Навч. посібник для студ. пед. та філол. спец. / Н. І. Богданець-Білоskalенко (упоряд.) – К.: Слово, 2006. – 256с.
5. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник / Тетяна Качак. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с.
6. Костюченко В. Літературними стежками. Нарис з історії української літератури для дітей XX століття / Віктор Костюченко. К.: К.І.С., 2009. – 344 с.
7. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.– Тернопіль:Навчальна книга – Богдан, 2011. – 190с. ; Випуск 2. – Богдан, 2012. – 190с.; Випуск 4. – Рівне: ПП ДМ, 2013. – 308 с.; Вип 5. – Львів, 2016. – 222 с.
8. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с.
9. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2-х част. / Упор. І.А.Луценко, А.М. Подолиний, Б.Й.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992.

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української <http://ukrlib.com>.

Тема 8. Дитяча література кінця XIX початку XX ст.

1. Основні тенденції розвитку дитячої літератури на межі століть.
2. Творчість М. Коцюбинського для дітей.
3. Леся Українка та її твори у дитячому читанні.
4. Володимир Винниченко як дитячий письменник.
5. Поетичні твори для дітей (Олександр Олесь,).
6. Започаткування драматургії та дитячого театру.
7. Дитячі журнали та альманахи кінця XIX початку XX століття.

Література

1. Гошовський Б. Українська дитяча література. Спроба огляду і проблематика. - Торонто - Нью-Йорк: Об'єднання працівників дитячої літератури ім. Л. Глібова, 1966. - 116с.
2. Дивосвіт «Веселки»: Антологія літератури для дітей та юнацтва: В 3 т. / Упорядкув. та біограф. Довідки Чайковського Б. Й. та ін. – К.: Веселка, 2005. – Т.1. - с.; Т.2. – с.
3. Дитяча література. Хрестоматія. Маловідомі твори укр. письм. II пол. XIX – I пол. XX ст.: Навч. посібник для студ. пед. та філол. спец. / Н. І. Богданець-Білоskalенко (упоряд.) – К.: Слово, 2006. – 256с.

4. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник / Тетяна Качак. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с.
5. Костюченко В. Літературними стежками. Нарис з історії української літератури для дітей ХХ століття / Віктор Костюченко. К.: К.І.С., 2009. – 344 с.
6. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.– Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 190с. ; Випуск 2. – Богдан, 2012. – 190с.; Випуск 4. – Рівне: ПП ДМ, 2013. – 308 с.; Вип 5. – Львів, 2016. – 222 с.
7. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с.
8. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2-х част. / Упор. І.А.Луценко, А.М. Подолиний, Б.Й.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992.
9. Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/zvyazki-z-gromadskistyut-zmi/gromadske-obgovorennya/8891>

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української <http://ukrlib.com>.

Тема 9. Новизна тематики, жанрів та проблематика творів світової дитячої літератури ХХ століття.

- 9.1 Основні тенденції розвитку дитячої літератури цього періоду.
- 9.2 Жанрова трансформація літературної казки.
- 9.3 Анімалістичні твори зарубіжних письменників.
- 9.4 Осмислення воєнної теми у творах для дітей.
- 9.5 Наукова фантастика ХХ століття у творах С. Лема, Р. Бредбері, А. Азімова, О. Гріна, О. Беляєва, І. Єфремова, К. Буличова, Є. Велистова.
- 9.6 Відродження історичного роману у дитячій літературі. Пригодницькі твори для дітей.
- 9.7 Тема дитинства у світовій дитячій літературі ХХ століття.

Література

1. Зарубіжна література. 5-8 клас: Посібник-хрестоматія/ Упорядники: Г.Є. Безкоровайний, Б.Б.Щавурський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002.
2. Писатели мира – детям. Хрестоматія / Сост. Э. Иванова. – М.: Просвещение, 1991.
3. Сетин Ф. И. История русской детской литературы, конец X -1-я половина XIX в.: Учеб. Для студентів ин-тов культуры, пед ин-тов и ун-тов. – М.: Просвещение, 1990. - 303с.
4. Энциклопедия мировой литературы / Под ред. С. В. Стахорского. – СПб.: Невская книга, 2000. – 656с.
5. Качак Т., Круль Л. Зарубіжна література для дітей: підручник / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. – К.: Академвидав, 2014. – 416 с..
6. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с .

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com>.

Тема 10. Дитяча література в Україні ХХ століття: проблеми та здобутки

- 10.1 Особливості розвитку дитячої літератури у ХХ столітті.
- 10.2 Антиказкова кампанія та її подолання. Досягнення у галузі літературної казки.
- 10.3 Започаткування та розвиток пригодницького та науково – фантастичного жанру в українській дитячій літературі.
- 10.4 Розвиток історичного жанру в українській дитячій літературі.

- 10.5 Тема війни у творчості українських письменників.
- 10.6 Тема школи і дитинства в українській дитячій літературі.
- 10.7 Здобутки письменників – шістдесятників для дітей.
- 10.8 Народознавча тематика у дитячій літературі 90-их років.
- 10.9 Тема - природа і людина - у творах для дітей.
- 10.10 Літературні премії в галузі дитячої літератури. Дитячі твори Лауреатів Шевченківської премії.
- 10.11 Дитячі журнали ХХ століття, їх характеристика. Українські дитячі видавництва.

Література

1. Гошовський Б. Українська дитяча література. Спроба огляду і проблематика. - Торонто - Нью-Йорк: Об'єднання працівників дитячої літератури ім. Л. Глібова, 1966. - 116с.
2. Дивосвіт «Веселки»: Антологія літератури для дітей та юнацтва: В 3 т. / Упорядкув. та біограф. Довідки Чайковського Б. Й. та ін. – К.: Веселка, 2005. – Т.1. - с.; Т.2. – с.
3. Дитяча література. Хрестоматія. Маловідомі твори укр. письм. II пол. ХІХ – I пол. ХХ ст.: Навч. посібник для студ. пед. та філол. спец. / Н. І. Богданець-Білокаленко (упоряд.) – К.: Слово, 2006. – 256с.
4. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник / Тетяна Качак. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с.
5. Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. – 236 с.
6. Костюченко В. Літературними стежками. Нарис з історії української літератури для дітей ХХ століття / Віктор Костюченко. К.: К.І.С., 2009. – 344 с.
7. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.– Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 190с. ; Випуск 2. – Богдан, 2012. – 190с.; Випуск 4. – Рівне: ПП ДМ, 2013. – 308 с.; Вип 5. – Львів, 2016. – 222 с.
8. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с.
9. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2-х част. / Упор. І.А.Луценко, А.М. Подолиний, Б.Й.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992.

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української <http://ukrlib.com>.

Тема 11. Сучасна зарубіжна дитяча література кінця ХХ початку ХХІ ст.: жанрово-тематичне розмаїття.

12. 1 Казкова проза сучасних зарубіжних письменників: модифікація жанру.
- 12.3 Пригодницько-детективна та фантастична проза для дітей.
- 12.4 Реалістична проза для дітей: проблеми і тематика.
- 12.5 Поетичні твори сучасних письменників у дитячому читанні.
- 12.6 Міжнародні премії в галузі дитячої літератури.

Література

1. Зарубіжна література. 5-8 клас: Посібник-хрестоматія/ Упорядники: Г.Є. Безкоровайний, Б.Б.Щавурський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002.
2. Писатели мира – детям. Хрестоматія / Сост. Э. Иванова. – М.: Просвещение, 1991.
3. Сетин Ф. И. История русской детской литературы, конец X -1-я половина XIX в.: Учеб. Для студентов ин-тов культуры, пед ин-тов и ун-тов. – М.: Просвещение, 1990. - 303с.
4. Энциклопедия мировой литературы / Под ред. С. В. Стахорского. – СПб.: Невская книга, 2000. – 656с.
5. Качак Т., Круль Л. Зарубіжна література для дітей: підручник / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. – К.: Академвидав, 2014. – 416 с..
6. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с .

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com>.

Тема 12. Сучасна українська дитяча література кінця ХХ початку ХХІ ст.: тематика, стилі, жанри.

- 13.1 Казкова проза сучасних письменників у дитячому читанні.
- 13.2 Фантастика, фентезі, пригодницька і детективна проза для дітей: жанрово-тематичне розмаїття.
- 13.3 Реалістична проза у дитячому читанні.
- 13.4 Історична та біографічна проза сучасних письменників для дітей.
- 13.5 Поетичні і драматичні твори сучасних письменників, адресовані дітям.
- 13.6 Дитяча книга в інтернетпросторі.

Література

1. Дивосвіт «Веселки»: Антологія літератури для дітей та юнацтва: В 3 т. / Упорядкув. та біограф. Довідки Чайковського Б. Й. та ін. – К.: Веселка, 2005. – Т.1. - с.; Т.2. – с.
2. Дитяча література. Хрестоматія. Маловідомі твори укр. письм. II пол. ХІХ – I пол. ХХ ст.: Навч. посібник для студ. пед. та філол. спец. / Н. І. Богданець-Білоskalенко (упоряд.) – К.: Слово, 2006. – 256с.
3. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник / Тетяна Качак. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с.
4. Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. – 236 с.
5. Костюченко В. Літературними стежками. Нарис з історії української літератури для дітей ХХ століття / Віктор Костюченко. К.: К.І.С., 2009. – 344 с.
6. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.– Тернопіль:Навчальна книга – Богдан, 2011. – 190с. ; Випуск 2. – Богдан, 2012. – 190с.; Випуск 4. – Рівне: ПП ДМ, 2013. – 308 с.; Вип 5. – Львів, 2016. – 222 с.
7. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с.
8. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2-х част. / Упор. І.А.Луценко, А.М. Подолиний, Б.Й.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992.
9. Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/zvyazki-z-gromadskistyutizmi/gromadske-obgovorennya/8891>

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української <http://ukrlib.com>.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, лабораторні, а також

виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Відповідно до Положення «Про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ECTS», контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит / залік – 35 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену/заліку, відповідно до графіку навчального процесу (максимальна сума – 40 балів).

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є:

глибина і міцність знань, рівень мислення;

вміння систематизувати знання за окремими темами;

вміння робити обґрунтовані висновки;
 володіння категорійним апаратом;
 навички і прийоми виконання практичних завдань;
 вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку;
 самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань;
 вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
 застосування аналітичних підходів;
 якість і чіткість викладення міркувань;
 логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
 самостійність виконання роботи;
 грамотність подачі матеріалу;
 використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Критеріями оцінювання індивідуального завдання є:

відповідність технічним вимогам до індивідуального завдання;
 оригінальність концепції проекту;
 нові креативні вирішення сформульованої проблеми;
 вміння впевнено довести результати, що були отримані в результаті виконання індивідуального завдання;
 наявність якісної презентації без помилок;
 оцінка, яку надала навчальна група під час захисту роботи.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену / заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену / заліку, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Історичні витoki дитячої літератури. Становлення, розвиток і здобутки дитячої літератури у світі				
Тема 1. Вступ до курсу “Дитяча література”.	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання термінологічного словника до теми, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	4
Тема 2. Фольклор як першоджерело дитячої літератури.	Вивчення лекційного матеріалу, виконання самостійної роботи та індивідуального завдання (1 на вибір)	Експрес опитування, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5
Тема 3 Найдревніші пам’ятки культури та фольклор народів світу в дитячому читанні	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання тестів за лекційними матеріалами до теми перевірка індивідуального завдання та завдань на практичні	Література до лекції	5
Тема 4. Виникнення і розвиток дитячої літератури в світі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання таблиці «Етапи становлення дитячої літератури в світі» перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	6
Тема 5. Формування дитячої літератури в Україні	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття,	Складання структурно-логічної схеми «Етапи становлення дитячої літератури в Україні» перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	4
Змістовий модуль 2. Дитяча література XIX – початку XXI ст.: проблеми та здобутки				
Тема 6. Основні тенденції розвитку зарубіжної дитячої літератури у другій половині XIX	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Складання опорного конспекта до лекційного матеріалу, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5

Тема 7. Нова якість української дитячої літератури у XIX ст.	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Есе, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5
Тема 8. Дитяча література кінця XIX початку XX ст. в Україні	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Скласти таблицю «Дитяча література кінця XIX початку XX ст. в Україні у персоналіях» перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5
Тема 9. Новизна тематики, жанрів та проблематика творів світової дитячої літератури XX століття	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання опорного конспекта перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5
Тема 10. Дитяча література в Україні XX століття: проблеми та здобутки	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Експрес опитування, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5
Тема 11. Сучасна зарубіжна дитяча література кінця XX початку XXI ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Складання тестів різних видів до теми, перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	5
Тема 12. Сучасна українська дитяча література кінця XX початку XXI ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Складання таблиці до виучуваної теми. перевірка індивідуального завдання	Література до лекції	6

Методи контролю результатів навчальної дисципліни студентів та рекомендації щодо їх оцінювання

Складові навчальної роботи	Максимальні бали за одне заняття (завдання)
1. Робота на лекціях	1
2. Усна відповідь, доповнення, робота в аудиторії	3
3. Виконання і захист практичних (лабораторних) робіт	5
4. Поточна контрольна робота	15
5. Презентація та захист індивідуальної роботи	20
6. Есе на задану тему	10

Розподіл балів, які отримують студенти під час вивчення дисципліни «Дитяча література»

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2							40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	5	5,5	5,5	4,5	5	5	4,5	5	5	5,5	5,5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

5. Рекомендована література

Основна

1. Качак Т., Круль Л. Зарубіжна література для дітей: підручник / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. – К.: Академвидав, 2014. – 416 с..
2. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник / Тетяна Качак. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с. .
3. Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. – 236 с.
4. Костюченко В. Літературними стежками. Нарис з історії української літератури для дітей ХХ століття / Віктор Костюченко. К.: К.І.С., 2009. – 344 с.
5. Літературознавча енциклопедія: У двох томах/ авт.-уклад. Ю.І.Ковалів. К.:ВЦ «Академія», 2007.
6. Овдійчук Л. М. Дитяча література Модульний курс для студентів філологічних факультетів. – Рівне: Тетіс, 2008. – 314с.
7. Українська дитяча література. Хрестоматія. У 2-х част. / Упор. І.А.Луценко, А.М. Подолиний, Б.Й.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992
8. Українська література для дітей: хрестоматія / уклад. О. О. Гарачковська. –К.: ВЦ «Академія», 2011. – 800 с.

Додаткова

1. Галич О.А., Назарець В.М., Васильєв Є.М Теорія літератури – К., 2001.
2. Гошовський Б. Українська дитяча література. Спроба огляду і проблематика. - Торонто - Нью-Йорк: Об'єднання працівників дитячої літератури ім. Л. Глібова, 1966. - 116с.
3. Дивосвіт «Веселки»: Антологія літератури для дітей та юнацтва: В 3 т. / Упорядкув. та біограф. Довідки Чайковського Б. Й. та ін. – К.: Веселка, 2005.
4. Іванюк С. Випробування дитинством // Про розвиток дитячої літератури // Сучасність. – 1992. - №3. С. 176 183.
5. Іванюк С. Історія прекрасної заложниці (Казка у 20-30-ті роки) // Література. Діти, Час. Збірник літературних критичних статей про дитячу літературу. К.: Веселка, 1990. - №9. – С. 40 – 51.
6. Іванюк С. Література для дітей // Історія української літератури ХХ століття. У двох книгах. За редакцією В. Дончика. Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів освіти. – К.: Либідь, 1998. С.392-398.
7. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.– Тернопіль:Навчальна книга – Богдан, 2011. – 190с.
8. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.. Випуск 2. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 190с.
9. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва.. Випуск 3.. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 107с.

10. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. Випуск 4. – Рівне: ПП ДМ, 2013. – 308 с.
11. Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. Вип. 5. – Львів, 2016. – 222 с.
12. Марко В. Аналіз художнього твору. – К.: Ліра-К., – 2015. – 256с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Ключ <http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/124>: Сайт Національної бібліотеки для дітей (координатор Наталя Марченко)
2. ЦДЛДЮ <http://urssyl.com.ua/ua/> Сайт Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва:
3. <http://litakcent.com/> веб-портал про сучасну українську та зарубіжну літературу
4. <http://www.uamodna.com/articles/portaly-dytyachoyi-knygy/> Портали Простір дитячої книжки. Барабука, Казкарка, Букмоль, Читомо